

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Egyéves önkéntesi

egyenruhák

a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett készülnek

Nemes L. és Társa

egyenruházati intézetében.

S z e g e d e n, Klauzál-utca.

Folt a kardbojton.

Mindig tiszteltem a hadsereg tiszti karának azon álláspontját, hogy a kardbojtot csak fedhetetlen ember viselheti. Ha a tiszti becsület külön fogalom má is lett, az mit se tesz. Sőt jó is, hogy úgy van. Ha nem úgy volna, törekedni kellene arra, hogy úgy legyen.

Engem nem tévesztenek meg az ugynevezett „demokrata” jelszavak. Tudom jól, hogy mögötte nem a szabadság, egyenlőség és testvériség bajnokai állanak, hanem a tolakodók, az érvényesülni akarók ezrei. Az eszme ezek előtt csak cégér, amely a tudatlant, a tapasztalatlant csalogatja.

De a tárgyra térek. A tiszti kardbojtot sok tisztességes, becsületes ember viseli. Méltán büszke is rá. Ritkán tapad ahhoz szenny és piszok. Ha igen, akkor nem viseli sokáig az illető. Megfosztják tőle irgalmatlanul. Jól is teszi a tisztikar. Bár úgy tenne a polgári társadalom is. Kevesebb gazember előtt emelnének akkor kalapot az emberek.

De bármily féltékenyen vigyáznak is a katonatisztek a kardbojtot becsületére, sok foltot kénytelenek mégis elnézni.

Minap a Perczel huszárfőhadnagy esete keltett nagy feltűnést. Lefejtették az arany csillagjait, mert állítólag az ostoránál fogvást lerántotta a kocsijáról holmi kereskedősegéd és ő nem kért elégtételt.

Ez igazán képtelenség volna. Hiszem azonban, hogy ez nem igaz. Csak a lapok futják föl úgy a dolgot. Mert lehetetlen tartom, hogy bármely ezred tisztikarának becsületügyi bírósága ilyen igaztalanul sujtson — ártatlan embert. Más dolog lehet ott a háttérben.

De bármiként történt is a dolog, kár az erkölcsbíraskodás, különösen az illetéktelenek részéről. Legyünk csak őszinték. A polgári társadalom se kü-

lönb. Sőt sokkal szigorubbant itél némelykor. Egyszerű népkörök sokkal kisebb ok miatt kigolyózzák tagjaikat. Például a Szeged-központi társadalmi kör Bánóczy Simon kalapos mestert olyan csekélység miatt zárta ki pár év előtt tagjai sorából, hogy bizony a tiszti becsületbíróság felmentette volna. Ott van gróf Forgách Antal képviselő esete. A tisztikar becsületbírósága felmentette, a nemzeti kaszinó azonban kigolyózta.

Hozhatnék föl temérdek példát még. De nem untatom az olvasót. Tény azonban, hogy éppen azok a szájhősök, akik legféltetlenebbül izgatnak a tiszti becsületbíraskodás ellen, a polgári életben pápábbak nálánál.

Vannak esetek azonban, mikor a tiszti becsületbíróságok is tesznek kivételt, ami bizony nem járja.

Itt van például a Ferenc József braganzai herceg esete. Ez a fiatal ember szintén viseli a kardbojtot és még viseli, pedig rengeteg sok „kényes” dolga akad már. Közönséges uzsorásokkal tartott állandó összeköttetéseket, sőt a magyar bíróság elé is került tanuként már. Legujabban a londoni botrány révén szerepelt. De itt már nem volt tanu, hanem — vádlott.

Olyan vádakról irtak a lapok, amelyek után nem is csodálkoztunk a londoni rendőrség szigorú föllépésén. Lehet, hogy kievickél valahogy a bajból. Ez azonban mellékes a tiszti becsületbíróság előtt. A botrány csak megtörtént. Letagadni azt nem lehet. A személy mellékes itt. Tény, hogy kardbojtos egyén megbotlott.

Hát van-e igazság? Megindítják-e a braganzai herceg ellen a becsületügyi eljárást? Ha nem, akkor igazán fabatkát sem ér a tisztesség és becsület védelme, mert hiszen mindaz akkor csak a látszatért van. Annál pedig a nyíltan bevallott becstelenség is tisztességesebb.

Ez a megdönthetetlen igazság, mely nem tűr cáfolatot és amelyet — szégyen és gyalázat — az egész ország sajtója agyonhallgatott.

Rostkowitz Arthur.

Az alföldi nép földéhsége.

Nem oly régen volt, csak pár esztendeje, mikor a sok központi okos földéhségnek nevezte el az alföldi magyar népek azt a panaszt, hogy kevés a föld, nem bír megélni azon, ami van. Egy oldalon ezerek vannak kis területen, a másik oldalon százezer holdas területek vannak egyetlen birtokos kezén. Földéhségnek nevezték el azt a mozgalmat, amely a legtermészetesebb megnyilvánulása volt annak a helyzetnek,

ami a nép szaporodása folytán előállott. A nem nagyobbodó föld, s a nagyobbodó családok egymáshoz való viszonya egyre lehetlenebbé vált. Bármily kis igényt is a magyar kisbirtokos néposztály, valahol csak el kellene érnie ahhoz a határhoz, a melyen túl az egyre apróbbra való földbirtokból már meg sem élhet.

Ekkor következett az az óhajta, hogy adjanak neki földet, amelyet megmunkálhatna, s melyből megélhetne. Nem örökre kérte, s nem is ingyen kérte, csak bérletet kért, azért könyörgött. A központi tudósok erre azt mondták: ez földéhség.

Most már talán nem mondják. Mikor a magyar Alföld egyes részein télen által kiüt az éhínséggel határos nyomor, mikor az Alföld szivéből történik kivándorlás Amerikába, most már talán rájöttek, hogy a nép panasz és fölajdulása jogosult és igaz. Már rájöttek, hogy amit kér, az nem is olyan helytelen dolog. Az ország legmagyarabb részének, az alföldi magyar népek megélhetést kell nyújtani. S ez nem lehet másként, mintha tisztességes bérletet adnak a kezére. Ha megteremtik az ország egyik erős oszlopát a kisbirtó osztályt, amely például Franciaországban egyik igen számottevő tényezője és munkása a gazdasági jólétnek. Mert nem földéhség ez, ha a nép azt mondja: dolgozni akarok, családot nevelni, a hazának fiatalt adni akarok, adjatok helyet, ahol megélhessem.

Ahol ezt tehetné, ott van a nép szomszédságában. A holt kéz birtokai, s a nagy latifundiumok, a hitbizományok, az ő sok ezer holdnyi területeikkel ott terülnek el mindjárt a földetlen nép mellett.

Hogy ebből a nép tisztességes rendes árért bérletet eddig miért nem kaphatott, szinte csodálatos. Mert bebizonyított, beigazolt dolog, hogy a kisbirtokokban kiadott nagybirtok a tulajdonosának többet jövedelmez, mintha maga kezelteti. S ha a kétszer kettő-négy a feje tetejére áll is, ez így van. A kisbirtó a maga gazdálkodásával százával el tud élni azon a földön, amelyen eddig az egyetlen birtokos sem találta meg a számadását. S meg tud élni úgy, hogy e mellett a birtokos is meg tudja találni azt a számadását, melyet eddig hiába keresett.

Kezdenek már erre rájönni manapság még azok is, akiknek érdekeit a latifundium támogatja. Kezdenek rájönni, hogy a nép szaporodásával, a nép kivándorlásával szemben egyetlen megoldás az, ha a nagy uradalmak kisbirtokokként kerülnek a dolgozó magyar nép kezére. Nagyon érezhető mozgólódás van ez irányban már. A „földéhség” szavát elfeledték, legalább többé komolyan nem tárgyalják. Így remélhető, hogy dűlőre jut ez a dolog is — valamikor. Mert mikor még csak ott vannak a központi okosok, hogy csak teoriáznak, attól még messze van a valóságos munka. De jó szerencse, hogy idáig is jutottunk, bár ők bizonyára azt hiszik, hogy tőlük ennyi is elég.

Szegeden például a város 70.000 hold földjén mintegy 15.000 bérlő megél tisztességes szegénységben a családjával. Ellenben a 100.000 holdas Pallavicini hitbizományi birtokon alig él 2000 lélek. Az se önálló, hanem uri vagy paraszti cselédje az öröknak.

Nem jól van így ez. Mert ennek a következménye az egész Csongrádmegye népének nyomorúsága. A honfoglalók utódai talp-alattnyi bérletet sem kaphatnak az idegen-

től, aki külföldön költi el az ősi magyar föld jövedelmét.

Csoda-e, ha az egyszerű, kizsárolt, kiszípolozott föld népe ezer esztendő múltán az új honfoglalásra gondol?

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butor-gyáros.

Ujonan, modern berendezett műasztalossága Szeged, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb árak mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerinti egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor-áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Apácák a közkórházban.

Ha boldog emlékezetű Pozsonyi Ignác bátyánk, az igaz szívű, nagylelkű és keresztényi szeretettől áthatott emberbarát, akinek vagyona képezi a városi közkórház alapjait, föltámadna ma, bizonyára még Pillich Kálmánnál is keményebben ostromozná azt a cudar és az igazi emberszeretetet meghamisító rendszert, amelyet évek óta hiába támadunk, dorongolunk a tisztességes sajtó rendelkezésére álló legszélsőbb fegyvereivel is.

Hiába minden, pedig e lap hasábjain is olyan förtelmes dolgokról rántottuk le a leplet, hogy arcába kergette minden olvasónak a vért és ökölbe szorult mindenki keze. Vártuk, hogy megcáfolják vádjainkat. Vártuk, hogy a független esküdtbírótság elé állítanak bennünket. Nem történt meg egyik sem. A karaván tovább haladt.

Mert a rendszer emberei semmibe sem veszik a támadásokat. Ugy látszik, az idők folyamán hozzászoktak. Mert ellenkezőleg nem állhat a dolog. Vagy tisztázni kellett volna magukat teljesen a vádak alul, vagy pedig sajtópört indítani ellenünk. Mert az olyan előre bejelentett szinleges vizsgálattal az ilyen dolgokat elintézni nem lehet.

Csakis e vastagbőrűség biztosíthatta ezen egészséges alapokon nyugvó, emberbaráti intézményen rágódó, elősdi rendszer további fentmaradását. Ha csak önértetes közhivatalnok, ha csak parányi érzékenységgel bíró ember áll ezen emberbaráti intézmény élén, már akkor nem türte volna öt éven keresztül a nyilvános vesszőfuttatást.

Hogy ez az átkos rendszer teljesen megdőljön, gyökeres rendszerváltozásra van szükség. A keresztényi emberszeretnek kell diadalmaskodnia az egész vonalon. Vissza kell a közkórházat adni eredeti rendeltetésének. Az igazi keresztény emberszeretet házává kell tennünk, amilyenek a nemes lelkű Pozsonyi Ignác akarta.

Legelőször is el kell csapni könyörtelenül az egész ápolói népséget és helyükbe hozni az irgalmas nővéreket, az apácákat, akik nem fizetésért, hanem igazi emberszeretettel ápolják a szenvedőket. Anyagi haszon is származnék ebből és tizezrekre menő összegeket takaríthatnánk meg vele. Az erkölcsi előnyökről nem is beszélünk.

Hogy az apácák alkalmazásával felekezeti jellege lenne a közkórháznak, az a legutálatosabb hazugság.

Az apácák, az irgalmas nővérek éppen oly szeretettel ápolnak a milliost, mint az utcasarkon talált, beteg csavargót, hiszen az ő fogadalmuk nem választja felekezetekekre, gazdag és szegény emberekre a betegeket.

Takarékoskodni akarunk minden vonalon. A leghelyénvalóbb ez a közkórházi költségeknél. Ha ezt nem akarja a város, akkor nincs tisztességes és becsületes gondolkodás Szegeden.

Ha legalább ez vezetné a közkórház vezetőjét. De nem; hiszen észre kellett volna már venni, hogy ő kellemetlen alak mindenki

előtt és legjobban szeretné mindenki, ha elpusztulna innen Bécsbe, ahová családi hagyományok vonzák.

Szeged város emberbaráti intézetének élén megmaradni a történetek után legalább is tolakodás. Vagy aranyhídon akar távozni Singer Mátyás? Ünnepeletet akarja magát? No hát majd a kórházi botrányokból csinálunk akkor neki olyan aranyhidat, hogy nem lesz köszönet benne.

Most szabadságra indul hazájába, Osztrákországba. Ne is jöjjön vissza többé. Maradjon ott öröme Szeged város orvosainak és közönségének. A közkórház sorsa se aggaszsa. Viruló emberbaráti intézet lesz az irgalmas nővérekkel és keresztényi szeretettől áthatott orvosokkal.

Ha visszatér... ünnepelni fogunk mi is. De a magunk módja szerint.

Szókimondó.

Ujdonságok.

— **Országos ünnep Pusztaszeren.** Két hét múlva, augusztus 3-án lesz a pusztaszeri búcsú az Árpád-szobornál. Országos jellegű ünnep lesz ez, amelyen az Alföld minden részéről ezrével vesz részt a honfoglaló Árpád vezér dicső emlékét ünneplő magyar nép. A szombatos társaság bizottsága minden nap ülést tart Szegeden, hogy az ünnepély sikere minél nagyobb legyen. Eddig ötszáznál több kocsit jelentettek be. A szegedi felső központi gazdakör maga százötven kocsit jelentett be, az alsótanyáról 30 kocsin, Kistelekről 200 kocsin jönnek a magyarok, azonkívül Szegedről, Dorosmáról, Horgosról, Dóczról és a közeli vidékről számosan jönnek az Árpád-napi búcsúra. Sokan jönnek vasuton is Kistelek állomásig, ahonnan háromnegyed óra alatt kocsin lehet a pusztaszeri emlékhöz jutni. Kétszáznál több kerékpáros megígérte eljövetelét. A misét az eddigi megállapodások szerint Várad Gyula róm. kath. lelkész mondja, akit időközben Csanádpalotára helyeztek káplánnak. Ha ő akadályozva lenne, az esetben a rendezőség Várhelyi József Szeged-felsőközponti plébánost kéri föl istentisztelet és szent beszéd tartására. A pusztaszeri Árpád-egyesület már vasárnap végleg megalakult és első közgyűlését a szobor előtt tartja. Ugyanakkor avatják föl a hét vezér emlékfáit is. Fölmerült az eszme, hogy az egyesület ne elnököt válasszon, hanem — vezért. Erre vonatkozólag indítványt is fognak tenni.

— **Az önzetlen tanfelügyelő.** Kinos feltűnést keltettek nemcsak Szegeden és Csongrád megyében, hanem a közoktatásügyi kormányban is lapunk legutóbbi számában megjelent cikkek, melyekben dr. Tergina Gyula tanfelügyelő dolgaival foglalkoztunk. Különösen a Dorosma községtől fölvevett napidíjak dolga keltett nagy feltűnést, mert az kétségtelen bizonyítéka annak, hogy az államosítás ügyében nem igen önzetlenkedett a tanfelügyelő. Még biztos adatokat nem sikerült beszerezni arra nézve, hogy a megye többi községeinek mennyibe került az államosítás? De ez nem fog elmaradni. Hivatalos adatokkal fogjuk bizonyítani. Sokan ugyan vitatják, hogy a tanfelügyelőnek joga volt a napidíjak felszámításához. Mi ezt tagadjuk és ha ez a jog léteznék mégis, mi azt csak borralalónak minősítjük. Hogy az állami tisztviselőnek miként kell viselkedni, hivatkozunk Dögl pénzügyi titkár esetére, aki Hódmező-Vásárhely városának teljesített hasznos szolgálatot és ezért a közgyűlés neki nagyobb összeg jutalmat (nem napidíjat) szavazott meg. Dögl azonban, lévén önértetes állami tisztviselő, kereken visszautasította a jutalmat. De nemcsak állami tisztviselővel történt meg ilyesmi. Szeged városának is akadt önértetes tisztviselője. Temesváry Géza dr. rendőralkapitány is

jutalmat szavazott meg a tanács, de ő kijelentette, hogy van neki fizetése, kötelességét mindig lelkiismeretesen teljesíti, tehát borralalót nem fogad el. Adják a neki szánt összeget a városi kocsisoknak. Így szegényítette meg azon tekintetes urakat, akik ezer koronás, sőt annál is nagyobb összegű borralalókat szavaztattak meg önmaguknak. Igazán röstelkedniük kell azon, hogy oly magas állású állami tisztviselőt kell kioktatnunk ilyesmire a nyilvánosság előtt.

— **Az ollózás következményei.** Beváltjuk a közönségnek tett ígéretünket. Ellenőrizzük a szegedi sajtót. Sajnos, megint akadt alkalom rá. Az eset mulatságos nagyon és sokan nevettek, akik észrevették. A július 16-án megjelent Szegedi Híradó „Uj kenyér” című cikke ugyancsak „Uj kenyér” címen, néhány szó jelentéktelen elváltoztatásával megjelent másnap a „Szeged és Vidéke” című lapban. A világról sem állítjuk azonban, hogy a Szegedi Híradó cikke eredeti volt. Közösen ollózták mindkét lap az egyik fővárosi lapból. Ugy látszik, a szegedi sajtó munkásai még a helybeli lapokat sem olvassák, mert ilyen neveléséges dolgok másként meg nem történhetnek. Többször megesett már az is, hogy a „Független Közvélemény” cikkét nyolc-tíz nap múlva, mikor az bejárta már az egész vidéki sajtót, más cím alatt közölte a Szeged és Vidéke, persze a forrás megnevezése nélkül. Az újságolvasó közönség persze jót nevet az ilyen dolgon s ezek után igazán nem csodálkozunk azon, ha a vidéki közönség is fővárosi lapot járát. Azokban legalább hamarabb megkapja a vidéki lapok — anyagát. A vidéki sajtó nyomoruságos viszonyainak a legfőbb oka ez. Bezzeg a német, angol vagy francia sajtó ilyen visszaéléseket nem türne el. Ott nem is szabad még egyes cikkrészleteket sem a forrás feltüntetése nélkül leközlölni. Minden újságíró munkáját védi a törvény. Sajnos nálunk még ezen a téren teljesen szabad a vásár s mindaddig az olló fogja szerkeszteni a lapokat, amíg nem akad néhány újságíró, aki szellemi munkájának törvényes védelmét igénybe nem veszi.

— **Az ügyvédi reklám.** A aradi ügyvédi kamara végre állást foglalt a tisztességtelen ügyvédi verseny ellen. Helyesen is. Sok ügyvéd visszaél manapság a sajtó munkásainak barátságával és tudatlanságával. Utálatos dolog pedig ez. Az ügyvédség nem üzlet, bár sokan annak tekintik. Az újságírók is elég bambák, hogy észre nem veszik, hogy a lapszöveg közt tulajdonképpen hirdetéseket közölnek. Elég kár. A hírlap-irodalom így tolja öntudatlan az ügyvédség szekerét. Ennek is köszönheti a jogászvilág a vezető szerepét, amelyet a közönséggel szemben gyakorta csak visszaélésekre használ föl. Szegeden is tudjuk a reklámhős ügyvédek kisdéd játékeit. Minden közszereplésük az irodájuk reklámozására való. A városi közgyűlésen, a társadalomban, az egyesületekben csak azért szerepelnek kiabálnak, hogy észrevegyék őket. Ha az újságok nem közölnék nevüket és ténykedéseiket, bizonyára visszavonulnának a közszereplés teréről, míg így a reklám kedvéért mindenre képesek. A sajtó munkásainak kellene leinteni ezen reklámvadászokat és menten megszűnnék az ügyvédek közt a tisztességtelen veéseny. Persze, a közérdek képviselőinek kellene akkor először is a tisztesség álláspontjára helyezkedni. Ez azonban mostanság alig lehetséges, mert az ügyvédemberek — pör hiányában — a sajtóhoz furakodnak, hogy észrevételessék magukat. Le az ilyen reklámvigécekekkel!

— **Horgos népe az orvos ellen.** Egyre tömegesebben érkeznek hozzánk a panaszok Horgosról dr. Buda (Beck) Nándor községi orvos ellen. A királyhalmi állomáselőjáró,

Waldmüller panaszát az üzletvezetés már vizsgálja is. — A minap egy öreg, elesett, beteg asszony hívta egy még sokkal betegbb gyermekéhez. Fizetni nem tudott, az orvos fia erre kidobta. — Hogy ilyen lelketlenségeket tud elkövetni ez az orvos, sokan abból következtetik, hogy vallástalan, felekezetenküli. Pedig dehogy ez az oka, hanem igenis az, hogy még nem akadt emberére, aki az orvosi tisztességre és emberiségre kioktatta volna. De nem folytatjuk tovább, hiszen a mulasztások, visszaélések láncolata itt végtelen. Tény azonban, hogy ez az alak még ma sincsen fölfüggesztve állásától és a hangulat már oly elkeseredett ellene, hogy a történésekért senki sem vállalja a felelősséget, amért a főszolgabíró kötelességét elmulasztotta és megtűri ezt az alakot állásában. Hallatlan gonoszságok bizonyultak eddig is. Ez az alak, az orvosi kar szégyenfoltja, mint megirtuk, vasuti pályatorvos is és évi 600 korona díjért pályatorvosa Röske, Horgos, Királyhalom és Pálics állomások alkalmazottjainak, ami községi orvosi állásával összeférhetetlen. A vasutiak valamennyien gyűlölik és tömeges feljelenést tettek ellene, miután állásának megfelelni nem tud és teendői ellátására képtelen. A baksisokat mindazonáltal pompásan be tudja zsebelni. Mintha nem is orvos volna. Mindenki betelt már a működésével és csupán a főszolgabíró mulhat a fölfüggesztése. Mért késlekedik hát a főszolgabíró? Nagyon csalódnai fog a tekintetes ur, ha azt képzei, hogy még ezeket a cudarságokat is el tudjuk nyelni. Nem úgy van az tényszerű. Van még a főszolgabíróságnál is nagyobb hatalom. Ugy hívják: igazság. El kell jönnie, amikor diadalt is ül.

— **Katonai öngyilkosságok.** Kiderült megint, hogy több katonát kergetett az öngyilkosságba a szakaszvezető ur. Mert urám az a bitang, rettenetesen nagyúr. A három redves posztócsillag teszi azzá. És e hitvány gazember, akinek a polgári foglalkozása csakis a sintérekedés lehetett, büntetlenül letarolta több család jövőjének reményét. Inkább öngyilkosokká lettek, csak hogy ne kelljen tűnni tovább a gaszágokat. Mikor ilyesmiről olvas az ember, minden csöpp vére föllázad. De nem az öngyilkosságok miatt, hanem azon gyávaság miatt, amit ezek a szerencsétlen áldozatok elkövettek. Hát ezeknek meg kellett halni, amért ilyen cudar gazember keze alá kerültek? Igazán érthetetlen. A bratkovicei huszárok merényletét bizony isten kár volt annak idején oly szigorúan megítélni. Mert az igazság ilyen esetekben nem a polgári, de a rögtön ítélőszék előtt kell keresni. Talán akkor több is volna a foganatja.

— **Bünbarlang a temető mellett.** Nem is titkos büntanya ez, hiszen jól ismeri minden rendőrségi ember, sőt a közönség is. A rókusi Bimbó-utca 3. számú házban van ez a förtelmes büntanya, ahol a legöcsmányabb dolgok történnek — és szinte hihetetlen — a rendőrség tudtával. A büntanya tulajdonosnője öv. Nagy Györgyné Török Piros, volt rendőr özvegye, akitől erkölcsetlen üzemek miatt a város is megvonta a nyugdíját legutóbb. Most a közigazgatási bíróság előtt van a dolog, ahová e jeles özvegy felelőssége folytán került. Szörnyű aljasságokkal vádolja e felelősségben a rendőrséget, sőt azt is sejtetni enged, hogy a tekintetes urakkal is akadt dolga fiatalabb korában és akkor nem ütköztek meg erkölcselenségén, pedig akkor a — férje is élt, mint tényleges államnyu rendőr. De most nem a tekintetes urak lajót fájlaljuk. Elég a szégyent nekik maguknak elviselni. Azon gyalázatos állapotokról rángatjuk le újból a leplet, amelyek a Bimbó-utcában ma is történnek. Szégyen és gyalázat, hogy tisztas állású ur emberek még ma is összekötésben állanak ezzel a förtelmes mesterséget üző lélekkufárral, akinek háza nem is titkos, de nyílt büntanya. A közeli utcák lakói ma levélben panaszzalják az ott történő dol-

gokat és azzal fenyegetőznek, hogy hétről-hétre nyílttérben fogják közölni az ott történő dolgokat és azon urak nevét és állását, akik odajárnak. Eleve is kijelentjük, hogy a nyílttérnek helyt adunk.

— **Millió börzevesztés.** Néhány hájas, vastagnyaku hódmezővásárhelyi gazdának nagyon megnyult a képe az utóbbi napokban. A börzén játszottak — parasztszszszszsz. Hirtelen akartak sokat harácsolni és a vége az lett, hogy a millió koronát is meghaladó összeget fizetnek most a — különbözetért. Több gazdag vásárhelyi gazda állt össze még a múlt évben, hogy majd a börzén játszanak. A veszedelmes szenvedélyt Brunner Adolf vásárhelyi gabonakereskedő keltette föl bennük és alapos a föltevés, hogy a börzén a tudatlan magyarokat egyszerűen becsapták. Nem az első, de nem is az utolsó eset ez. Sok vagyonos embert fosztottak ki már a börzén, a legförtelmebb csalások ezen szabadalmazott menhelyén. Sajnos, nem igen tanultak a más kárán a vásárhelyi atyafiak sem, akik most tönkrejutottak, sőt sokan a kezükbe vehetik a koldusbotot is. A millió börzevesztésnek áldozatai lettek Varga Nagy István, aki állítólag 220.000 koronát, Juhász Sándor, aki 60.000 koronát vesztett, azonkívül tetemes összegeket fizettek Csáky Sándor, Pál József és még számosan. Nem minden furfang nélkül mentek bele a veszélyes játékba. Mondják, hogy a torzsgomba föllépésének híre is azért került oly tulzott, szunyogból elefánttá fölfújt formában a nyilvánosság elé. Így akarták volna felszöktetni a buza árát. Ezért kaszáltak le éppen az érdekeltek 8—10—4—5 hold buzát, amint a rosz nyelvek mondják. Mert köztudomású tény, hogy az aratás eredménye az idén éppen Hódmezővásárhely határában a várokozást is fölülmulta. Így hát nem ütött be a képzelt ternő és most fizetnek a vásárhelyi magyarok, mint a köles, millió koronán felül. Sajnáljuk ugyan őket, de mégis így kellett ennek történni. Hadd tanuljanak az ő kárakon mások és ne menjenek a jégre. Beszélnek, hogy a magyarokat úgy csapták be, hogy eleintén nyerni hagyták őket. Néhány rongyos ezer korona árkülönbözetet nyertek is, amitől aztán vérszemet kaptak. Ebből is kitetszik, hogy a család nem a magyarnak való mesterség.

— **Az ügyvédi sikkasztás.** Ilyen című hireinkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy az ügyvédi elszámoláshoz semmi köze a kamara elnökének, mert az a törvényszék dolga. Az ügyvédi rendtartás ezen nagy hibájára azzal mutatunk rá, hogy dr. Rózsa Izsó kamarai elnök nem hibáztatható azért, mert a nála tett feljelentésekre levélben hívta fel az elszámolások megejtésére a sikkasztásért feljelentett ügyvédeket. Maga a kamara is az igazságügyi kormányhoz intézett évi jelentésében kérte, hogy az elszámolásra való felhívást a kamara jogkörébe utalják. Ez azonban a mai viszonyok közt aligha lehetséges. Hej! igaza is van a régi közmondásnak, hogy kutyára nem lehet bízni a háját. A grünedék dolgai bizonyítják e felfogás helyességét.

— **Hegyi Antal az Eszesekről.** A csongrádi plébános lapja rettenetes dolgokat közöl az Eszesekről és ha csak az ezredrésze igaz azon vádaknak, már akkor is megbecsülhetetlen az a szolgálat, melyet e szerencsétlen megye népének teljesít. Az Eszesek vagyonának a szerzéséről van szó és ha van igazság, akkor megbűnhődnek még a nép piócái. De rájuk is fér. Hát ezért volt mindig vörös posztó a szemükben a — csongrádi Lueger 2

— **Az algyői vashid építése.** Szorgalmasan halad előre az algyői tiszai hid építése. Ma már nagyobb részt föl vannak szerelve a hidlábak és ha az idő kedvező lesz, még e hóban elkészülnek a vasmunkálatokkal. Az ősz elején fog megtörténni a régi hid áthelyezése az új hidlábakra. A nagy szabású mérnöki munka iránt már oly nagyfokú az érdeklődés, hogy a budapesti építész- és mérnök-egyesület bejelentette, miszerint a régi vashid áthelyezésére nagy csoport egyleti tag lerándul Algyőre a munkálatok megtekintésére.

— **Igyünk Boholti vizet!** A legolcsóbb és legegészségesebb ásványviz az erdélyi Boholti-viz. Olcsóbb a szódánál és a legelső orvosi szaktekintélyek gyógyvizként ajánlják. A szegedi főraktár kezeléség lapunkban közölt hirdetésre felhívjuk az olvasó figyelmét.

— **Sebők Mihály** dús választéku fegyverraktárára e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Haggenmacher - sörcsarnok.

Hétfőn

Urbán Lajos,

a hét minden napján pedig Szeged város legelőkelőbb zenekari tartanak

hangversenyt.

Tisztelettel

Horváth János,

vendégfős.

Szabadkai levelek.

Most jelent meg az „Ujabb bünkrónika“, — párja a réginek. A különbség benne csak az, hogy ezt nem oly züllött egyén írta, mint ifju Schwarz Gyula (a dicső „Szilágyi“ névre érdemtelen) firkász, — hanem a belügyi kormány. Tudott róla mindenki, de ezt a rettenetes bünhalmozatot együtt látni, — mégis megdöbbenő.

És éppen most támad rám a Csillag Károly lapja, a „Bácskai Hírlap“, hogy én a F. K. számára szabadkai leveleket írogatok. Röstellem igazán a dolgot, mert nem hittem volna, hogy a történet után ez a Szabadkán egyáltalán nem olvasott újságpapír a régi rendszer mellett föl mer szólalni. De ki tehet róla. De gustibus non est disputandum.

De térjünk a dologra. Mamusich Lázár, városunk cégéres polgármestere még mindig tagja a Nemzeti Kaszinónak. Hát lehetséges ez? Ugy látszik. De ez is jellemzi a mi elvadult állapotainkat. A kukutyini olvasókörből már régesrég kigolyózták volna.

Sőt tovább megyünk. A fölfüggesztett polgármester és sógora, a szőlőkarólopással vádolt Jakobsics Gyula volt gazdasági tanácsnok, aki szintén fölfüggesztés alatt áll, mindennap feljárnak a hivatalba, hamis ürügyek alatt beidéztenek egyes polgárokat, a tudatlanokkal éreztetik most is nem létező hatalmukat, rémitgetnek, sőt vesztegetnek is, miután ez a förtelmes banda még most is reméli, hogy sikerül a városi választáson néhány cégéres tagját becsempészni a törvényhatósági bizottságba.

Az új polgármester barátai fölkérték e két jeles alakot, hogy ne járjanak a városházára, mert ezzel kompromittálják az új polgármestert. De ők a figyelmeztetést föl se vették. Így hát nem maradt más hátra, minthogy kiutasították e két vastagbőrűt a városházáról. Előreláthatólag azonban a kiutasítás nem fog használni, mert újra felszemetlenkednek. De akkor aztán ki is kell dobni őket irgalmatlanul.

